Lecture Note: Mathematical Analysis – Bài Giảng: Giải Tích Toán Học

Nguyễn Quản Bá Hồng*

Ngày 21 tháng 3 năm 2025

Tóm tắt nội dung

This text is a part of the series Some Topics in Advanced STEM & Beyond: URL: https://nqbh.github.io/advanced_STEM/.
Latest version:

• Lecture Note: Mathematical Analysis - Bài Giảng: Giải Tích Toán Học.

PDF: URL: https://github.com/NQBH/advanced_STEM_beyond/blob/main/analysis/lecture/NQBH_mathematical_analysis_lecture.pdf.

 $TeX: \verb|URL:| https://github.com/NQBH/advanced_STEM_beyond/blob/main/analysis/lecture/NQBH_mathematical_analysis_lecture.tex.$

• Slide: Mathematical Analysis – Slide: Giải Tích Toán Học.

PDF: url: https://github.com/NQBH/advanced_STEM_beyond/blob/main/analysis/slide/NQBH_mathematical_analysis_slide.pdf.

TEX: URL: https://github.com/NQBH/advanced_STEM_beyond/blob/main/analysis/slide/NQBH_mathematical_analysis_slide.tex.

- Codes:
 - o C++: https://github.com/NQBH/advanced_STEM_beyond/tree/main/analysis/C++.
 - o Python: https://github.com/NQBH/advanced_STEM_beyond/tree/main/analysis/Python.

Mục lục

	Basic Mathematical Analysis – Giải Tích Toán Học Cơ Bản	
2	Continuity – Sự Liên Tục	2
3	Derivative – Đạo Hàm	2
	Integral - Tích Phân4.1 SymPy/integrals module	
5	Miscellaneous	3
T)	ài liêu	9

1 Basic Mathematical Analysis – Giải Tích Toán Học Cơ Bản

Resources - Tài nguyên.

- 1. Đặng Đình Áng. Nhập Môn Giải Tích.
- 2. [Rud76]. Walter Rudin. Principles of Mathematical Analysis.
- 3. [Tao22a]. Terence Tao. Analysis I.
- 4. [Tao22b]. Terence Tao. Analysis II.

Question 1 (Definition of mathematical analysis). What is mathematical analysis? Cf. mathematical analysis with other types of analysis.

^{*}A Scientist & Creative Artist Wannabe. E-mail: nguyenquanbahong@gmail.com, hong.nguyenquanba@umt.edu.vn. Bến Tre City, Việt Nam.

For answers, see, e.g., [Tao22a, Chap. 1, Sect. 1.1: What Is Analysis?, pp. 1–2], Wikipedia/mathematical analysis. For other types of analysis, see, e.g., Wikipedia/analysis.

Question 2 (Motivation of mathematical analysis). Why do mathematical analysis?

For answers, see, e.g., [Tao22a, Chap. 1, Sect. 1.2: Why Do Analysis?, pp. 2–10]

Example 1 (Division by zero & infinity). The cancellation law for multiplication $ac = bc \Rightarrow a = b$ does not work when c = 0 & $c = \pm \infty$. The cancellation law for addition $a + c = b + c \Rightarrow a = b$.

Example 2 (Cancellation properties).

See, e.g., Wikipedia/cancellation property.

Example 3 (Geometric series – Chuỗi hình học). When does the geometric series $G(a) := \sum_{i=0}^{\infty} \frac{1}{a^i}$ converge? When does G(a) diverge?

1.1 Notations & conventions – Ký hiệu & quy ước

Đặt tập hợp các đa thức (polynomial) 1 biến với hệ số nguyên, hệ số hữu tỷ, hệ số thực, hệ số phức lần lượt cho bởi:

$$\mathbb{Z}[x] := \left\{ \sum_{i=0}^{n} a_i x^i; n \in \mathbb{N}, \ a_i \in \mathbb{Z}, \ \forall i = 0, \dots, n, \ a_n \neq 0 \right\},$$

$$\mathbb{Q}[x] := \left\{ \sum_{i=0}^{n} a_i x^i; n \in \mathbb{N}, \ a_i \in \mathbb{Q}, \ \forall i = 0, \dots, n, \ a_n \neq 0 \right\},$$

$$\mathbb{R}[x] := \left\{ \sum_{i=0}^{n} a_i x^i; n \in \mathbb{N}, \ a_i \in \mathbb{R}, \ \forall i = 0, \dots, n, \ a_n \neq 0 \right\},$$

$$\mathbb{C}[x] := \left\{ \sum_{i=0}^{n} a_i x^i; n \in \mathbb{N}, \ a_i \in \mathbb{C}, \ \forall i = 0, \dots, n, \ a_n \neq 0 \right\}.$$

Ta có quan hệ hiển nhiên $\mathbb{N}[x] \subset \mathbb{Z}[x] \subset \mathbb{Q}[x] \subset \mathbb{R}[x] \subset \mathbb{C}[x]$. Tổng quát, với \mathbb{F} là 1 trường bất kỳ, tập hợp các đa thức 1 biến với hệ số thuộc trường \mathbb{F} (e.g., $\mathbb{Z}, \mathbb{Z}_p, \mathbb{Q}, \mathbb{R}, \mathbb{C}$) cho bởi:

$$\mathbb{F}[x] := \left\{ \sum_{i=0}^{n} a_i x^i; n \in \mathbb{N}, \ a_i \in \mathbb{F}, \ \forall i = 0, \dots, n, \ a_n \neq 0 \right\}.$$

Tập xác định của đa thức có thể là toàn bộ trường số thực \mathbb{R} hoặc trường số phức \mathbb{C} , i.e., $D_P = \text{dom}(P) = \mathbb{R}$ or $D_P = \text{dom}(P) = \mathbb{C}$, tùy vào trường \mathbb{F} của các hệ số & mục đích sử dụng đa thức.

Problem 1 (Cf: Calculus vs. Mathematical Analysis). Distinguish & compare Calculus vs. Mathematical Analysis.

Analysis is more pure mathematics. Calculus is more applied mathematics.

Problem 2 (Examples & counterexamples in mathematical analysis – Ví dụ & phản ví dụ trong phân tích toán học). Find, from simple to advanced, examples & counterexamples to each mathematical concepts & mathematical results, including lemmas, propositions, theorems, & consequences.

- Tìm các ví dụ & phản ví dụ từ đơn giản đến nâng cao cho mỗi khái niệm toán học & kết quả toán học, bao gồm các bổ đề, mệnh đề, định lý, & hệ quả.

Problem 3 (Python SymPy). Study SymPy to support calculus & mathematical analysis.

2 Continuity – Sự Liên Tục

Definition 1 ([Tao22a], Def. 6.1.1, p. 109: distance between 2 reals). Given $x, y \in \mathbb{R}$, their distance d(x, y) is defined to be $d(x, y) := |x - y| \in [0, \infty)$.

Definition 2 ([Tao22a], Def. 6.1.2, p. 109: ε -close reals). Let $\varepsilon > 0$ be a real number. $x, y \in \mathbb{R}$ is said to be ε -close iff $d(x, y) \leq \varepsilon$.

3 Derivative – Đạo Hàm

4 Integral – Tích Phân

4.1 SymPy/integrals module

See https://docs.sympy.org/latest/modules/integrals/integrals.html. The integrals module in SymPy implements methods to calculate definite & indefinite integrals of expressions. Principal method in this module is integrate():

- integrate(f, x) returns the indefinite integral $\int f dx$
- integrate(f, (x, a, v)) returns the definite integral $\int_a^b f dx$.

Problem 4 (Integration of elementary functions). Use SymPy to compute definite- & indefinite integrals of elementary functions as many as possible.

Problem 5 (Integration of nonelementary functions). Use SymPy to compute definite- & indefinite integrals of nonelementary functions as many as possible.

Example 4 (Integral of error function). The indefinite integral of the nonelementary function $e^{-x^2}\operatorname{erf}(x)$, where $\operatorname{erf}(x)$ is the error function, is given by

$$\int e^{-x^2} \operatorname{erf}(x) \, \mathrm{d}x = \frac{\sqrt{\pi}}{4} \operatorname{erf}(x).$$

Run the following Python code:

```
from sympy import *
x = Symbol('x')
print(integrate(exp(-x**2)*erf(x), x))
```

to obtain the following output:

```
sqrt(pi)*erf(x)**2/4
```

For more information about the error function, see, e.g., Wikipedia/error function.

5 Miscellaneous

5.1 See also

- 1. [Str20]. Steven Strogatz. Infinite Powers: How Calculus Reveals the Secrets of the Universe.
- 2. [Str24]. Steven Strogatz. Infinite Powers: How Calculus Reveals the Secrets of the Universe Sức Mạnh Vô Hạn: Giải Tích Toán Khám Phá Bí Mật Của Vũ Trụ Như Thế Nào?.

Nhận xét. 1 quyển sách hay về thường thức về lịch sử phát triển của Giải tích Toán học & các ý tưởng cơ bản nhất của Giải tích. Khuyến khích đọc thử, cũng như các tác phẩm thường thức Khoa học Tự nhiên nói chung & Toán học nói riêng khác của tác giả STEVEN STROGATZ.

3. Vietnamese Mathematical Olympiad for High School- & College Students (VMC) – Olympic Toán Học Học Sinh & Sinh Viên Toàn Quốc.

PDF: URL: https://github.com/NQBH/advanced_STEM_beyond/blob/main/VMC/NQBH_VMC.pdf.

TFX: URL: https://github.com/NQBH/advanced_STEM_beyond/blob/main/VMC/NQBH_VMC.tex.

- Codes:
 - \circ C++ code: https://github.com/NQBH/advanced_STEM_beyond/tree/main/VMC/C++.
 - Python code: https://github.com/NQBH/advanced_STEM_beyond/tree/main/VMC/Python.
- Resource: https://github.com/NQBH/advanced_STEM_beyond/tree/main/VMC/resource.
- Figures: https://github.com/NQBH/advanced_STEM_beyond/tree/main/VMC/figure.

Tài liệu

- [Rud76] Walter Rudin. *Principles of mathematical analysis*. Third. International Series in Pure and Applied Mathematics. McGraw-Hill Book Co., New York-Auckland-Düsseldorf, 1976, pp. x+342.
- [Str20] Steven Strogatz. Infinite Powers: How Calculus Reveals the Secrets of the Universe. Mariner Books, 2020, p. 400.
- [Str24] Steven Strogatz. Infinite Powers: How Calculus Reveals the Secrets of the Universe Sức Mạnh Vô Hạn: Giải Tích Toán Khám Phá Bí Mật Của Vũ Trụ Như Thế Nào? Phạm Văn Thiều dịch. Nhà Xuất Bản Trẻ, 2024, p. 486.
- [Tao22a] Terence Tao. Analysis I. Vol. 37. Texts and Readings in Mathematics. Fourth edition [of 2195040]. Hindustan Book Agency, New Delhi, [2022] © 2022, pp. xvi+355. ISBN: 978-81-951961-9-7.
- [Tao22b] Terence Tao. Analysis II. Vol. 38. Texts and Readings in Mathematics. Fourth edition [of 2195041]. Springer, Singapore; Hindustan Book Agency, New Delhi, [2022] ©2022, pp. xvii+195. ISBN: 978-9-81197-284-3. DOI: 10.1007/978-981-19-7284-3. URL: https://doi.org/10.1007/978-981-19-7284-3.